

Jens Hyslop

HYMNOLOGISKE MEDDELELSER

Nr.1.

Organ for Salmehistorisk Selskab

19. november 1971.

Til medlemmerne.

Efter at Salmehistorisk Selskab i ca. et år har befundet sig i en dvælende tilstand, finder nogle af dets medlemmer det nu på tide at røre på sig for i det mindste overfor sig selv at markere, at den hymnologiske interesse ikke er afgået ved en stille død.

Det har tidligere i vort selskab været drøftet, hvorledes man kunne stimulere interessen for salmedigtning og salmesang. Der er fra medlemsside blevet rettet kritik imod SS, fordi det for tit har haft salmebogshistoriske formalia på programmet. Og det skal da heller ikke her nægtes, at vort arbejde har haft slagside. Alternativet kan imidlertid ikke være, at man fremover skal arbejde mindre med det salmehistoriske, men at vi derimod nu må tage fat også på salmeanalyser, på typebestemmelser, på tematiske studier osv.

At man i SS enigt vil imødesee systematiske arbejder af omtalte art med endog særdeles positiv interesse, kan der vist ikke herske tvivl om. Og der er nok at tage fat på for alle. Med så vægtige hymnologiske standardværker og leksika som dem der i dag findes i Dansk Salmeregistrant, Købmagergade 46, 2. sal, lokale 440, må det fornødne materiale siges at være for hånden. Kombineret med det nye salmestof som Dansk Salmeregistrants kartoteker kan pege på, er basis skabt for såvel store som små systematiske studier. Ideer til angreb på denne massive, tilsyneladende døde og støvede salmeophobning er legio! At foreslå emner til kommende arbejder vil nok af nogle opfattes som utålelig bedreviden, men jeg løber risikoen: Akrostikonsalmen og Gloria soli Deo. Moraliserende og teologiske alfabetsalmer. Dialogsalmerne og Højsangen. Emblemantik i salmedigtningen: Solmotivet. Lykke- og livshjulet. Dødedansen. Døden. Klafferen og djævelen. Og endelig er der jo kirkens højtider. Vi har brug for studier over den danske påskesalme, over pinsesalmen, julesalmen osv. Er der ikke stof i alle disse emner til et teologisk speciale, så dog nok til mindre afhandlinger, emnekredse, laboratorieopgaver.

SS har hidtil været identisk med en lille arbejdsgruppe, som mødtes når et af medlemmerne havde et skriftligt arbejde at fremlægge. Denne praksis skulle gerne fortsættes. Diverse tidsskrifter er ved den på disse arbejds møder fremsatte skarpe kritik blevet forskånet for mange dumheder, van-

føre hypoteser og forhastede konklusioner. Men det er sikkert ikke urigtigt at nævne, at kritikken undertiden mere har haft karakter af - eller i det mindste af nogle er blevet opfattet sådan - skræmmeskud end af beredvillig håndsrekning og manuduktion. Arbejds møder, hvis opgave det, overfor et fremlagt forskningsresultat, er at skærpe tankeindholdet og slibe formen af, vil, om de skal være effektive, let blive mindre hyggelige.

Men SS bør også virke gennem andre arbejdsformer. Derfor er det tanken for fremtiden også at arrangere foredragsaftener med indkaldte danske og udenlandske hymnologer som talere. Måske kunne inspirerende foredrag få "salmetungen til at gløde", og det var jo, hvad vi til syvende og sidst gerne ville fremme med vort Salmehistoriske Selskab. Salmesangen i dag og salmetraditionen af i går hører uløseligt sammen. Derfor burde vel også Den danske Salmebog fra 1953 have sin plads ved de møder som SS agter at holde, hvad enten de er arbejds møder eller foredragsaftener?

Red.

Herved indkaldes medlemmer, nuværende og tidligere salmeregistratorer til arbejds møde i Salmehistorisk Selskab onsdag den 24. november kl. 19⁰⁰. Mødested: Dansk Salmeregistrants nye lokale, Købmagergade 46 (ved Messen), over gården, indgang i gårdens venstre hjørne, 2. sal, lokale 440. Der vil blive mulighed for at købe en bager.

Aftenens emne: Drøftelse af SS's kommende virksomhed. Forslag til foredragsholdere og -emner udbedes. Endvidere bliver der valg af bestyrelse.

Hymnologiske Meddelelser udkommer herved for første gang. HM er tænkt som organ for SS. Initiativet er privat, men det er mit håb, at tanken om et Meddelelsesblad vil blive bakket op af medlemmerne.

Indholdet i eventuelle kommende numre vil blive:

1. Annoncering af arbejds møder og foredrag i SS (og eventuelt i andre hymnologiske sammenslutninger).
2. Medlemmers arbejdsberetninger
3. Artikler, som medlemmer lægger frem til kritik. Sådanne artikler kan, ligesom tidligere, være at opfatte som indkaldelse til arbejds møder. Der bliver imidlertid også mulighed for at få en udelukkende skriftlig kritik og drøftelse af forskningsresultater, inden de videresendes til trykkeriet. Det kan især have betydning for vore medlemmer i Jylland, der således kan give deres besyv med uden at skulle rejse til København.
4. Præsentation af nye hymnologiske publikationer. Eventuelt kritisk anmeldelse.

delse af sådanne.

5. Hymnologisk brevkasse. Redaktøren vil søge at formidle kompetente hymnologers besvarelse af saglige, fornuftige spørgsmål, eller lade svar efterlyse gennem HM.

Da det er forbundet med visse omkostninger til papir, porto og stencils at udsende HM til medlemmerne, vil redaktøren gerne, senest den 10. december 1971 have at vide, hvem der er interesseret i at få de følgende numre af HM tilsendt og er villige til at betale omkostningsbeløbet, når pengene engang opkræves. (Måske vil dog Institut for dansk Kirkehistorie fortsat dække denne minimale udgift?). De, der inden navnte tidsfrist undlader at reagere, vil ikke yderligere blive ulejliget med HM.

Dersom et medlem af SS kender andre hymnologisk interesserede, der kunne tænke sig at modtage kommende numre af HM og blive medlem af SS, kan meddelelse herom rettes til redaktøren.

Større bidrag (dvs. på 1 A4 side og derover), som ønskes optaget i HM, bedes skrevet på Rex-Rotary stencils og sendt til redaktøren. Mindre bidrag behøver ikke indsendes stencileret. Sidste frist for optagelse i nr. 2 (decembernummeret) er 10. december. Redaktørens adresse er:

Cand.theol. Jens Lyster, Mosevang 2, Herslev, 4000 Roskilde.

N.B: Citat fra artikler i HM samt referat af forskningsresultater offentliggjort sammesteds må kun finde sted med forfatterens og redaktørens tilladelse.

For nylig er udkommet:

"Salmer". Hefte på 70 sider, trykt Arne Stephansen, Sorø. Heftet, der indeholder 50 nye salmer for børn og unge, er redigeret af Sven Gudman, Kaj Mogensen, Bent Overgaard, Anne Marie Pedersen. Salmehftet er udgivet til brug ved ungdomsgudstjenester, ved møder, lejre m.m., hvor der har vist sig behov for nye salmer på ^{nutidige} melodier. Størsteparten af salmerne har ikke tidligere været trykt i salmehefter. Blandt udvalget bemærker man en børnesalme til 15. sønd. e.tr., 1. tekstrække, (Himlens fugle takker Gud, deres sang os glæder...), forfattet af Kaj Mogensen.

Af Anders Malling er kommet de to første hefter til Dansk Salmehistorie Bind VI, som vil komme til at rumme salmedigterne alfabetisk opstillet fra A til og med K. Bind VII vil tage sig af de resterende digtere. Efter en liste over forkortelser indledes rækken af digtere med en artikel om Niels Mikkelsen Aalborg. 2 Hefte når frem til Johan Crüger.